

Problém dosažitelnosti nuly v stochastických systémech s počítadly

Autor: Michal Adámek
Vedúci: RNDr. Michal Foríšek, PhD.

25. júna 2019

d -rozmerný stochastický systém s počítadlami

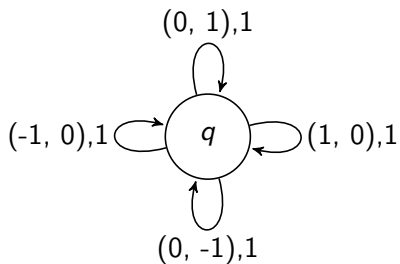
obsahuje:

- ▶ d počítadiel
- ▶ stavy
- ▶ pravidlá tvaru (p, α, q) , $\alpha \in \{-1, 0, 1\}^d$
- ▶ funkciu priradzujúcu každému pravidlu váhu

konfigurácia - (stav, hodnoty počítadiel)

Pravidlo $(p, \alpha, q) \in \gamma$ je povolené v konfigurácii $p\mathbf{v}$, ak pre všetky $i \in \{1, \dots, d\}$, kde $\alpha[i] = -1$ máme, že $\mathbf{v}[i] \geq 1$.

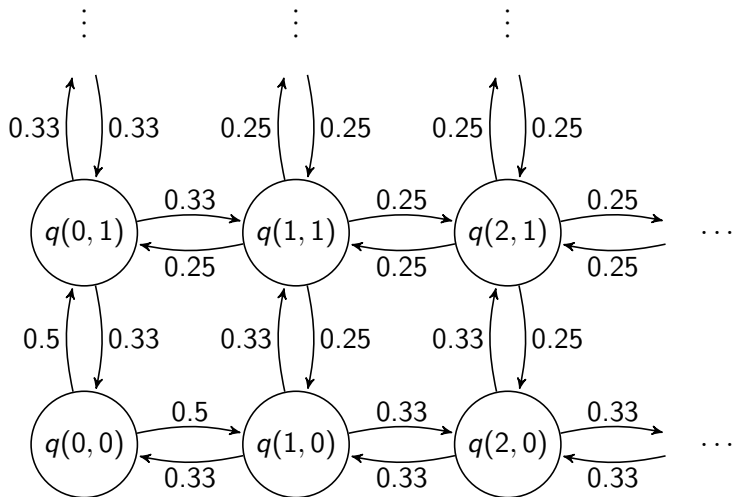
Príklad stochastického systému s počítadlami

obsahuje:

- ▶ stavy - konfigurácie stochastického systému s počítadlami
- ▶ prechody - pre konfiguráciu $p\mathbf{v}$ a $\forall$ pravidlo (p, α, q) :
 $p\mathbf{v} \xrightarrow{x} q(\mathbf{v} + \alpha)$, $x = W((p, \alpha, q))/T$, kde T je celková váha všetkých pravidiel povolených v konfigurácii $p\mathbf{v}$

Príklad Markovovho reťazca

Kvalitatívny problém dosiahnuteľnosti nuly

Vstup: d -rozmerný stochastický systém s počítadlami a stav p .

Otázka: Platí $\mathcal{P}(\text{Run}(p\mathbf{1}, \mathcal{Z}_{all})) = 1$?

- ▶ implementácia publikovaného riešenia problému dosiahnuteľnosti nuly
- ▶ merania dĺžok trvania výpočtov programu
- ▶ návrh riešenia problému dosiahnuteľnosti nuly

- ▶ vydané v článku Brázdil et al.: Zero-reachability in probabilistic multi-counter automata
- ▶ čas výpočtu polynomiálny v závislosti na veľkosti systému a dvojnásobne exponenciálny v závislosti na počte počítačiel
- ▶ cieľ - identifikovať podmienky s ktorými $\mathcal{P}(\text{Run}(p\mathbf{v}, \neg Z_{all})) > 0$

1. Markovov reťazec
2. Spodné silne súvislé komponenty
3. $\forall q, i : change_i^q = \sum_{(q, \alpha, r) \in \gamma} P(q, \alpha, r) \cdot \alpha[i]$
4. $\forall q : \mu(q) = \sum_{r \xrightarrow{x} q} \mu(r) \cdot x$
5. $\forall i : \mathbf{t}[i] = \sum_{q \in C} \mu(q) \cdot change_i^q$
6. $\forall q, i : botfin_i(q)$
7. $\forall i$: Je počítadlo i klesajúce?
8. $\forall i$: Je počítadlo i divergujúce?

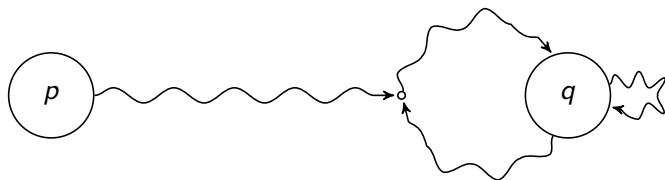
9. $qu \rightarrow^* qz$:

▶ qu je nad

$n = |Q|^2 + (2 \cdot |Q| + 1)^d \cdot (d^2 \cdot d! \cdot |Q|^2 + 2 \cdot d^3 \cdot d! \cdot |Q|^4 \cdot (2 \cdot |Q| + 1)^d)$,
 $u[i] \geq n$ pre každé i také, že $t[i] > 0$, a $u[i] \geq \text{botfin}_i(q)$ pre každé i také, že $t[i] = 0$

▶ $(z - u)[i] > 0$ pre každé i také, že $t[i] > 0$, inak $(z - u)[i] \geq 0$

10. $pv \rightarrow^* qu$

System s počítadlami má pokrytie konfigurácie qu vzhľadom na konfiguráciu $p\nu$, ktorého dĺžka je najviac $(|Q| + |\gamma|) \cdot (3 + n)^{(3d)!+1}$.

Počty iterácií v riešení problému pokrytnosti

System s 2 počítačmi, 3 stavmi a 6 pravidlami:

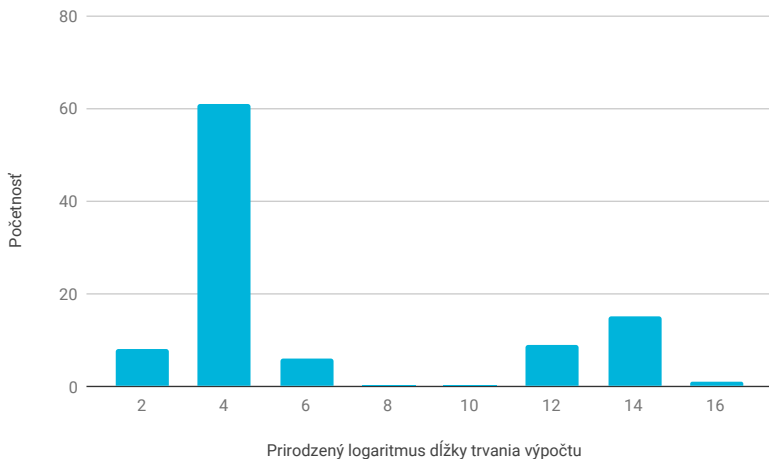
Horná hranica dĺžky cesty v riešení problému pokrytnosti:

$3.8 \cdot 10^{5116}$.

Výpočet programu so 100 systémami:

- ▶ 89 systémov - cca 10^7 iterácií
- ▶ 11 systémov - cca 10^8 iterácií

Histogram dĺžok trvania výpočtu

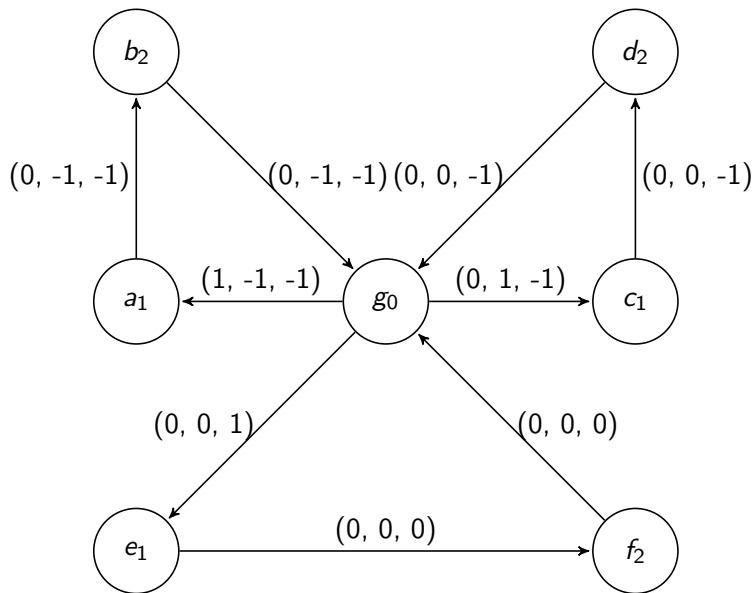

Obr.: Histogram 100 dĺžok trvania výpočtu programu so systémami s 2 počítadlami, 3 stavmi a 6 pravidlami.

Dĺžky trvania výpočtu

		Počet stavov			
		2	3	4	5
Počet pravidiel	6	-	< 1 s	276 s	231 dní*
		-	29 s	< 1 s	50 m*
		-	26 s	277 h*	115 dní*
		-	26 s	263 s	50 m*
		-	28 s	255 s	50 m*
	7	-	-	311 s	50 m*
		-	-	1000 h*	50 m*
		-	-	342 s	50 m*
		-	-	301 s	3 roky*
		-	-	81 dní*	< 1 s
	8	-	-	833 h*	243 dní*
		-	-	555 h*	< 1 s
		-	-	277 h*	115 dní*
		-	-	337 s	115 dní*
		-	-	331 s	50 m*

Konštrukcia systému s počítačmi

Označíme počet pravidiel v cykle takto: n .

Počet krokov potrebných na zvýšenie hodnôt všetkých počítačov o jedna: $(n + 1)^d - 1$.

Máme konečnú postupnosť $a_1, \dots, a_d$ takú, že $a_1 = n$ a

$$a_k = a_{k-1} + (a_{k-1} + 1) \cdot n, \quad k \in \{2, \dots, d\}.$$

Budeme dokazovať, že $a_k = (n + 1)^k - 1$.

$$\text{Báza: } k = 1 : (n + 1)^k - 1 = (n + 1)^1 - 1 = n + 1 - 1 = n = a_1$$

$$\text{Indukčný predpoklad: } a_k = (n + 1)^k - 1$$

$$\text{Indukčný krok: } a_{k+1} = a_k + (a_k + 1) \cdot n$$

$$a_{k+1} = (n + 1)^k - 1 + ((n + 1)^k - 1 + 1) \cdot n$$

$$a_{k+1} = (n + 1)^k - 1 + (n + 1)^k \cdot n$$

$$a_{k+1} = (n + 1) \cdot (n + 1)^k - 1$$

$$a_{k+1} = (n + 1)^{k+1} - 1$$

Ďakujem Vám za pozornosť.